

Kertomus Marja Terttu Knapaksen matkasta Alatornion kirkolle
Heinäkuun 7 päivänä 1972

Matkan pääasiallisena aiheena oli kirkkoon hankittavien uusien urkujen sijoituskysymys. Paikalla oli kirkkovaltuusto melkein kokonaisuudessaan kirkkoherra Karangon johdolla.

Kangasalan urkutehtaan laatimassa alustavassa sijoitussuunnitelmassa uudet urut on sijoitettu itäiseen ristisakaraan. Vanhat v. 1761 rakennetut urut on suunnitelmassa jätetty paikalleen urkulehterille. Kangasalan urkutehtaan suunnitelma on tässä suhteessa siis varsin onnistunut ja turvaa vanhojen urkujen säilymisen.

Kirkon sisätila on kuitenkin sangen vaativa, koska alttari ja saarnatuoli on sijoitettu kirkon keskitilaan ja ristisakaraan sijoitettavat urut saattavat helposti rikkoa kirkossa nyt olevan hienon tilavaikutelman sekä ristikirkko-idean. Ristisakaroitten seinäpinnat on jäsennöity ikkunoilla ja myös ristisakaroitten päissä olevien ovien yläpuolella on pyörökaariset ikkunaukot. Urkujen sijoittaminen kirkkotilaan vaatii erityisen huolellista arkitehtonista suunnittelua sekä niiden sijoituksen että itse urkufasadin jäsentämisen sekä urkuihin liittyvän kuorotilan suhteen.

Vanhojen urkujen suhteen seurakunnan edustajat ilmoittivat, että niiden restaurointi saattaa tulla kyseeseen tulevaisuudessa. Silloin voidaan myös palauttaa urkujen alkuperäinen soittopöytä, joka poistettiin 1900-luvun alun korjauksessa ja joka nyt on varastoituna.

Keskustelin seurakunnan edustajien kanssa myös sakariston korjaukseen liittyvistä kysymyksistä. Sakariston eteläseinää peittää nyt mahtava sähkökaappi, jonka seurakunta haluaisi poistaa

ja sijoittaa tilalle messukasukoille ja muille kirkollisille tekstiileille soveltuvan kaapiston. Sähkökeskusta on seurakunnan taholta alustavasti suunniteltu sijoitettavaksi sakariston viinikellariin, joka on suuri ja tilava. Uutena vaihtoehtona keksimme sähkökeskuksen mahdolliseksi sijoituspaikaksi kirkon alla olevan suuren käytöstä poistetun lämmityshuoneen. Sen sisäänkäynti on itäisen ja eteläisen ristisakaran välisessä kulmauksessa. Lämmityshuone rakennettiin 1950-luvun alussa, jolloin kirkkoon asennettiin kuumailmapuhalluslämmitys. Se on sittemmin korvattu sähkölämmityksellä. Tämä kellaritila on sangen suuri ja sen kunnostamisen yhteydessä sinne voisi sijoittaa sähkökeskuksen lisäksi myös WC-tilat ja mahdollisesti myös muuta varasto- ja säilytystilaa.

Helsingissä heinäkuun 13 päivänä 1972

Marja Terttu Knapas
Marja Terttu Knapas